

NRA JE DVIGNILA PROFITE KAPIT- TALISTOV

Vse kaže, da bo žetev delniš-
kih in bondnih investitorjev
v tem letu znašala \$6,300,-
000,000, piše organ Wall
Streeta.

NEW YORK, 14. nov. — Ban-
ke, delničari, bondni investitorji
in korporacije bodo imele letos
bogato žetev, ako se bo rast do-
bičkov nadaljevala do konca le-
ta v isti smeri kot jo je zavzela
tekoma prvih osmih mesecev. Ta
žetev bo znašala \$6,300,000,000,
kot piše "Journal of Commerce"
organ Wall Streeta. Omenjeni
list upa, da bodo profiti kapiti-
talizma to leto največji v zgodovini
iz izjemo leta 1929, ko je bila
prosperiteta na višku, oziroma
trikrat večji kot so bili leta
1913.

Vidi se torej, da NRA dovo-
ljuje Wall Streetu vzeti večji
delež narodnih dohodkov kot
kdaj prej. Učinek NRA je raz-
viden iz izplačevanja delniških
dividend, ki bo letos najbrže
presegle \$2,000,000,000 v pri-
meru s \$1,800,000,000 za lansko
leto.

"UPORNA" UČITELJICA SE NE PODA

SYRACUSE, N. Y., 13. nov. —
Pretekli teden je 21 letna učitel-
jica Miss Esther De Lee do-
šla od nekega člana šolskega
odбора ukaz, da zapusti svojo
službo, ker ni hotela razobesiti
ameriško zastavo kot ji je on
ukazal. Učiteljica pa je izjavila,
da se ne bo umaknila, do-
ker ne pošljejo proti nji držav-
ne policije. Danes je šolski od-
bornik poklical kapitana držav-
ne policije v Oneida, ki pa je iz-
javil, da truperjev ne bo poslal,
dokler ne dobi ukaza od držav-
ne vlade v Albany. Omenjena
kola se nahaja v bližnji Pompey
Hallow občini, kjer živijo samo
farmerji.

PROTEST PREDLOŽEN BOL- GARSKEMU POSLANIKU

WASHINGTON, — Te dni je
delegacija 25 oseb, zastopajoča
bolgarske in macedonske delav-
ske organizacije v Zd. državah,
izročila bolgarskemu poslaniku
Stojanu Petrovu protest proti
terorizmu in preganjanju, ka-
teremu so izpostavljeni komu-
nistični in delavski voditelji v
Bolgariji. Delegacija je zahteva-
la, da bolgarska vlada izpusti
iz ječe Jonko Panova, tajnika
komunistične stranke v Bolgari-
ji in da se pomisli na 11 bolgar-
skih vojakov, ki so bili obsojeni
na smrt, ker so se vdeležili pro-
ti-fašistične demonstracije, ki
se je vršila preteklega avgusta.

FARLEY BO KANDIDIRAL ZA GOVERNERJA

NEW YORK, 13. nov. — Iz
zanesljivih virov se poroča, da
namerava poštini mojster Far-
ley in predsednik demokratiške
ga narodnega eksekutivnega
odborna leta 1936 kandidiral za
governerja države New York.

RIVSA ŽENA ROOSEVELTO- VEGA SINA BOLNA.

BRYN MAVR, Pa., 14. nov. —
V tujaknji bolnišnici je bi-
la danes operirana na slepiču
Mrs. Donner Roosevelt, raspo-
ročena žena predsednikovega si-
na Elliotta, ki je sedaj že v dru-
go poročni. Operacijo je srečno
prestala.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

Mr. Slave Trošt, jugoslovan-
ski naseljeniški komisar v New
Yorku se je na povabilo dr. Fra-
na Novaka, ministra za social-
no skrbstvo, podal v Jugoslavijo.
V domovini ostane par me-
secev, nakar se zopet vrne na
svoje sedanje mesto.

V Chicagu sta Frank in Ce-
ciliya Jurca nedavno obhajala
25-letnico zakonskega življenja
in prijatelji so jima ob tej priliki
priredili surprise party. Frank
Jurca je doma iz Podlipa pri
Vrhniku in je prišel v Ameriko
leta 1907 v Kenosha, Wis. Nje-
gova soproga je doma iz Terboj
pri Kranju na Gorenjskem. V
Ameriko je prišla leta 1909. Po-
ročila sta se leta 1911 v Kenoshi
ter imata 22 let staro hčer in 19
let starega sina.

V noči med 6. in 7. novem-
brom je bil na cesti od avta na
mestu ubit Frank Freligh, star
42 let, doma iz Leskovic nad
Škofjo Loko na Gorenjskem. V
Ameriki je bival 24 let in zapu-
šča tu ženo ter pet nedoraslih
otrok. Bil je član SNPJ ter o-
skrbnik Slovenskega Doma v
Broughtonu. V isti nesreči je
bil pobit tudi Louis Germonšek,
ki se zdaj nahaja v bolnišnici v
Pittsburghu.

Mihail E. Šošarič, soc. kan-
didat za državnega poslanca v
Milwaukee je prejel 2860 glasov,
Frank Puncer, kandidat soc.
stranke za državnega poslanca
v West Allisu pa 2739 glasov. O-
ba sta ostala na drugem mestu.

V Ridgewoodu, N. Y., je umrla
Apolonija Vavpotič, stara 60
let, doma iz Domžal. Zadelo jo
je možganska kap. Zapuščala mo-
ža in dva sina.

V okrajni bolnišnici v Milwau-
kee se nahaja 13-letni sin Fran-
ka Potočarja iz West Allisa, ki
se je težko poškodoval na hrbtu
pri foot-ball igri.

Za mirovnega sodnika South
St. Louisu je bil izvoljen Anton
Sestrič, rodom Hrvat.

GOSPODARSKA KRIZA DAVI BELGIJO

BRUSELJ, 14. nov. — Včeraj
je pod pristiskom gospodarske
krize, ki stiska Belgijo, resigni-
rala vlada premierja Broque-
ville. Govori se, da bo imeno-
van finančni diktator, da uredi
zapleteno situacijo državne fi-
nance.

ROOSEVELT ODPOTOVAL

WASHINGTON, 15. nov. —
Predsednik Roosevelt je danes
odpotoval na inspeksijsko turo
v Tennessee Valley. Ogledal bo
razne vladne naprave, ki se jih
gradi v južnih državah, potem
pa ostane za par tednov v
Warm Springs, Ke.

Stavka končana

Včeraj se je izravnilo stavko
unijskih voznikov pri D. O. Su-
mmers Dry Cleaning Co., ki je
trajal mesec dni in je bila pre-
cej burna. Okrajni sodnik Baer,
ki je pred tedni izdal injunkci-
jo proti stavkarskim piketom,
je vodil pogajanja. Kompanija
je obljubila, da delavcev v bo-
doče ne bo zavirala, če želijo
stopiti v unijo.

Jack Nagel

Ples priredi jutri zvečer v
Slov. Del. Domu na Waterloo
rd. priljubljeni orkester, ki ga
vodi Jack Nagel.

Ribja pečenka

Jutri večer se bo v Grdinovi
dvorani serviralo ribjo pečenko
in vršil se bo ples. Dominik
Krašovec se priporoča za obilen
poset.

TOSMISLAV JE POSTAL "STAROSTA" SOKOLOV

BEOGRAD, 14. nov. — 11 let
stari jugoslovanski kralj Peter
je prenehal biti starosta Sokola
v Jugoslaviji, ki šteje 250,000
članov. Njegovo mesto je zavzel
njegov brat Tomislav, ki je star
še 6 let. Sokol v Jugoslaviji je
pred nekaj leti postal nekaka
napol državna organizacija. Pe-
ter je danes zapustil otroško
sobo v kraljevi palači in bo od-
slej spal v postelji svojega po-
kojnega očeta. Vse okrog po-
stetje visijo meči in puške, kate-
re so bile lastnina Aleksandra.

OBDOJEN, KER JE VZBUJAL GLAD OTROK.

NEW YORK, — Pred par
dnevi je bil aretiran 60-letni
krošnjar Abe Goldman, ker je
pred neko javno šolo v Brookly-
nu prodajal pečen krompir. Me-
stni sodnik Mark Rudich, demo-
krat, je krošnjarja obsodil na
60 dni ječe ter potem kazen su-
spendiral, prej pa je starca po-
karakal na značilen način. Rekel
mu je:

"Duh pečenega krompirja u-
tegne prodreti v šolske sobe ter
napraviti otroke lačne, da bodo
mislili na svoje želodce namesto
na pouk. Zato se držite proč od
šole."

SMRTNA NESREČA V DO- MAČEM AEROPLANU

MILWAUKEE, 14. nov. —
Smrtno se je ponesrečil danes
20letni William Van Dyke, ko se
je dvignil v zrak v aeroplanu,
ki pa je sam zgradil. Letalo je
padlo na zemljo pri prvem dvi-
gu iz višine 75 čevljev.

ITALIJAN STAR 61 LET JE OČE 28 OTROK.

BERGAMO, Italija, 14. nov. —
Vincenzo Carrara, 61 let star
kmet, je danes sprejemal čestit-
ke svojih sosedov, ko je postal
oče svojega osemindvajsetega
otroka.

PES JE POGINIL VSELD ŽALOSTI.

VAN WERT, O., 14. nov. —
Pred 17 dnevi je okrajni avdi-
tor Clarence Judkins izvršil sa-
momor. Njegov pes od takrat
ni hotel zavžiti nobene hrane
več ter je danes poginil.

Društvo "Euclid"

Pozivlja se člane in članice
društva Euclid št. 29, SDZ, da
se gotovo udeležite prihodnje
seje, ki se vrši dne 18. novem-
bra, v navadnih prostorih. Seja
je velikega pomena ker se bo vo-
lilo novi odbor za leto 1935. Pro-
sim vas, da se udeležite v obil-
nem številu. — Tajnik.

Plesna veselica

Hippler Guards, članice dru-
štva "Waterloo Grove", št. 110
WC, priredijo v soboto večer,
17. novembra v Slov. Del. Do-
mu. Waterloo Rd. velik ples, za
katerega bo igral poznani ra-
dio orkester Don Anthony.

Odpotoval v Columbus

Sinoči je odpotoval v Colum-
bus, Ohio, Mr. Janko N Rogelj,
prvi nadzornik JSKJ, da se vde-
leži Ohio Fraternal kongresa, ki
je prišel zborovati danes do-
poldne v Deshler hotelu. Po-
slan je bil tja, da zastopa JSKJ
na tem kongresu.

Broun o Rooseveltu, Coughlinu in drugem

Imenuje predsednika "naj-
boljšega učitelja," Cough-
lina pa začetnika ameri-
škega fašizma.

V torek zvečer je govoril v
Clevelandu znani časnikar in pi-
satelj Heywood Broun, ki piše
dnevno kolono za Scripps-How-
ard časopise ter je tudi pred-
sednik Newspaper Guild-a, kot
se imenuje organizacija časni-
karjev. V svojem govoru je po-
zivilj časnikarje, da se borijo
za boljše plače in delovne ure
ter da zahtevajo svobodo izra-
žanja od svojih delodajalcev. Če
bi ljudje, ki pišejo ameriške li-
ste in revije, smeli pisati, kar
mislijo, bi ne bilo nikoli nobene
vojne, je rekel Broun. "Pred
kavalerijo in infanterijo, pred
topovi in strupenimi plini, se
priplazijo med narod laži v ti-
skani besedi. Brez teh laži bi ne
bila mogoča nobena vojna."

Glede Roosevelta je rekel
Broun, da je najboljši učitelj,
kar jih je imela Amerika in da
je iskren, ampak da se v mar-
sikaterem oziru moti. Trenot-
no se nima predsednik ničesar
bati od konservativnega ele-
menta. Njegova nevarnost je le,
če bi obstal pri miru, kajti na-
rod danes zahteva akcije, pa
bila kakršnakoli. Glede Rev.
Coughlina je Broun rekel, da
predstavlja začetek fašizma v
Ameriki.

Na zborovanju časnikarjev
je govoril tudi neodvisni demo-
kratski državni senator Har-
rison, ki je zastopnik Ameriške
zveze za civilne svobodščine v
Clevelandu. On je ožigosal žu-
pana Davisa radi tega, ker je
izjavil, da bo odpravil javni fo-
rum na Public Square. "Mi ne
smemo nikoli pozabiti," je dejal
Harrison, "da so bile jamstva
širokih človeških pravic zaneše-
ne v našo ustavo zato, da varu-
jejo najbolj zatirane manjšine,
kajti svoboda onih, ki se stri-
njajo z večino, ni nikoli ogrože-
na."

Mnogo ponarejeval- cev denarja v deželi

WASHINGTON, 14. nov. —
Depresija je zelo pospela eno
"industrijo" v Ameriki, namreč
ponarejevanje denarja. Kot iz-
kazujejo številke zvezne tajne
službe, je bilo leta 1930 za-
pljenjenega za \$509,078 ponar-
jenega denarja in aretiranih
je bilo 689 ponarejevalcev; leta
1931 je bilo zaplenjenih \$391,-
958, aretiranih pa 978 oseb, le-
ta 1932 je bilo zaplenjenih \$540,-
538 in aretiranih 1,538, preteklo
leto pa je svota ponarejenega
denarja, ki se ga je našlo, na-
rastla na \$921,499, število are-
tiranih ponarejevalcev pa na
2,569. Razume pa se, da te šte-
vilke ne predstavljajo vsega po-
narejenega denarja niti vseh
ponarejevalcev.

Val ponarejenega denarja po-
staja tako resen, da bo prihod-
nji kongres najbrže sprejel za-
kon, da se število zveznih agen-
tov, ki zasledujejo te vrste zlo-
čince, poveča. Sedanja sila, ki
se bavi izključno s tem poslom,
šteje samo 172 mož.

Zajčja večerja

Danes se je odprla lovška se-
zona na zajce, zato bo imel po-
znani Ciril Kunstel v soboto 17.
nov. zvečer v svoji gostilni na
6616 St. Clair Ave. zajčjo ve-
čerjo, za katero vabi občinstvo.
Za ples bo igral Johnny Šulen.

Velika nesreča na Lake Shore Blvd.

Danes ob 2. uri zjutraj se je
v Nottinghamu, na križišču
Lake Shore bulevarja in E. 185
St. pripetila velika avtomobil-
ska nesreča, v kateri so bile tri
osebe, med njimi en mlad du-
hovnik, na mestu ubite, tri pa
zelo nevarno poškodovane. Avto
je treščil v jekleni steber, vrhu
katerega je prometna luč, ki se
nahaja na dotičnem križišču in
šicer s tako silo, da se je bil
sprednji del avta skoro prer-
zal na dva kosa. Vozil ga je
Rev. F. Philip O'Brien, kaplan
pri fari St. Agnes. On je bil
najden mrtve pri volanu z raz-
bitim motorjem v naročju. Na
uličnem tlaku, sta ležali mrtvi
Mrs. Penelope Comeskie, sta-
ra 79 let, iz 1422 E. 93 St. in
Miss Mary Moorhead, stara 24
let, iz 1329 Ansel Rd. Resne
poškodbe so dobili Mrs. Agnes
De Larkey, Miss Mary Casey in
Vincent V. Cassey. Edina priča
nesreči je bil euclidski župan
Charles Ely, ki se je peljal po
bulevarju v zapadni smeri ter
ga je avto prehitel. Bil je samo
300 čevljev za duhovnikovo ka-
ro, ko se mu je zdelo, da vozi
naravnost proti jeklenemu ste-
bru.

"Za trenotek je izgledalo kot
do bo voznik zavil na levo," pri-
poveduje Ely. "Potem je krenil
nenadoma na desno, toda za le-
vo stran avtomobila ni bilo za-
dosti prostora. Sledil je stra-
šen pok in v trenutku so vsi
ljudje razen voznika ležali na
cestnem tlaku."

Ely pravi, da drog stoji bliže
severnega roba ulice kot južne-
ga, vsled česar imajo vozniki v
zapadno smer manj prostora
kot pa oni, ki vozijo vzhodno.
Drog je pred štirimi leti posta-
vil clelandska mestna up-
rava, in Ely je rekel, da bo za-
hteval, da se ga takoj odstrani,
kajti tam se je zgodilo že več
nesreč.

Družba se je vračala iz obiska
na domu C. A. Pucketta na 261
E. 270 St. v Euclidu, ko se je
zgodila nesreča. Puckett je zet
Mrs. Comeskie, ki je ena izmed
smrtnih žrtev.

Nov grob

Po dolgi bolezni je preminula
Mrs. Eva Sholti, rojena Frko-
nja, rodom Hrvatice. Pokojnica
je bila doma iz St. Jana pri Žu-
žemberku na Hrvaškem ter je
bila 42 let stara. V Ameriki se
je nahajala 31 let in je bila čla-
nica društva št. 21 HBZ. Tu-
kaj zapuščala dva sinova James
in Charles ter brata Louisa v
Chicago. Pogreb se bo vršil v
soboto zjutraj iz hiše žalosti,
1530 E. 30 St., v cerkev sv. Pa-
vla na E. 40 St., pod vodstvom
pogrebnega zavoda Louis L.
Ferfolia.

Novo štetje

Preliminarna štetja šerif-
skih volitev v Cuyahoga okra-
ju je prinesla na dan toliko sle-
parij, da je državni tajnik
Myers včeraj odredil novo šte-
tje glasov vseh šerifskih kandi-
datov v celem okraju. V ta na-
men se bo najelo 100 ekspertov.
Včeraj je urad okrajnega pro-
sekutorja pozval na izpričeva-
nje osem precinktnih uradnikov
v 10. wardi, kjer se je odkrilo
velike nerednosti pri štetju Mc-
Mastrovih glasov.

Miss Vida Shiffer

Iz Oberlina, O., pošilja po-
zdrave Miss Vida Shiffer, hčer-
ka Frank in Ivanke Shiffer, ki
je to jesen prišla s študijami v
Oberlin College.

Roosevelt govori o brez- poselnostni zavarovalnini

Predsednik nima določenega načrta, pou-
darja pa, da se mora denar dobiti s pri-
spevki, ne pa z davki. Starostna in bolni-
ška zavarovalnina nista na programu.

800 MESARSKIH DELAV- CEV NA STAVKI

BOSTON, 14. nov. — Tu je
danes zastavkalo 800 unijskih
mesarskih delavcev, ki zahteva-
jo višje mezde in 40-urni de-
lovni teden.

BRATA UMRLA HKRTU.

BROOKLYN, 13. nov. — Ko
je policija baš nameravala ob-
vestiti Petrick Kenny-a v New
Bedfordu, Mass., da je bil nje-
gov brat Peter, star 55 let, za-
dušen od plina, je dospela brzo-
javka, da je Peter včeraj umrl.

Pogrešana deklica najdena mrtva

NASHVILLE, Tenn., 14. nov. —
V pitnem grobu, nekaj milj
od kraja, kjer je 19. septembra
izginila na poti iz šole 6 let stara
Dorothy Ann Distelhurst, je bi-
lo danes najdeno njeno truplo,
ki pa je tako razpadlo, da ga je
bilo mogoče identificirati le na
podlagi popravila enega njenih
zob. Če je bil otrok ugrabljen ali
umorjen, oblasti trenutno ni-
so gotove.

Oče, ki je agent velike tiskov-
ne družbe, ki prodaja nabož-
ne knjige, se je ob času, ko je
bilo truplo najdeno, nahajal v
New Yorku, kjer je skušal sto-
piti v stiko z neko osebo, ki je
poslala zahtevo za \$5,000 od-
kupnine ter obljubila, da bo de-
klara staršem vrnjena živa, če
bo denar izplačan. Včeraj se je
z aeroplanom vračal domov ter
se je za par ur ustavil v Cle-
velandu. Bil je čisto umčen in ni
hotel z nikomur govoriti. Mate-
ri se še ni povedalo, ker se bo-
je, da bi sunek imel zanj resne
posledice.

Preiskava trupla je odkrila,
da je bila deklica ubita z udar-
cem na glavi, kajti lobanja je
na eni strani zdrobljena. V ustih
otroka je bila zatlačena cunjica.

Policija dvomi, da je dekle-
ko ugrabil radi odkupnine.
Družina je od dneva, ko je hčer-
ka izginila, prejela že veliko
zahtev za odkupnino, ampak po-
licija sodi, da so prišle od ljudi,
ki bodisi niso čisto pri pravi pa-
meti ali pa od takih, ki so sku-
šali kovati kapital iz otrokove-
ga izginjenja.

Ko je oče včeraj popoldne v
Clevelandu čakal na aeroplan,
s katerim je odpotoval domov,
ni hotel z nikomur govoriti.
"Prosim, pustite me pri miru,"
je rekel reporterjem. Spil je le
malo kave, toda roka se mu je
tako tresla, da je komaj skode-
lico držal.

Pouk angleščine

V Willson šoli na E. 55 St.
blizu Superior Ave. se vsak
ponedeljek in sredo od 7. do 9.
ure zvečer vrši pouk anglešči-
ne, ki ga vodi Anna F. Fisher.
Sedaj imate še čas, da se vpiše-
te.

Oprema za dom

Opozarjamo na oglaš Krich-
man and Perusek Furniture Co.,
ki je v današnji številki.

WASHINGTON, 14. nov. —

Predsednik Roosevelt je danes
govoril pred komitejem za so-
cijalno varnost, ki je začel svo-
je dvodnevno sejo. Podal je ne-
kaj splošnih priporočil glede
brezposelnostne zavarovalnine,
o kateri ima razpravljati priho-
dnje zasedanje kongresa v ja-
nuarju.

Roosevelt ni predložil toza-
devno nobenega konkretnega
načrta. Povdarjal je edino to,
da se brezposelnostno zavarov-
vanje ne sme spremeniti v "do-
lo", oziroma, da se mora denar
dobiti s prispevki od delodajal-
cev in delavcev, ne pa z davki.
Pri upeljavi brezposelnostne za-
varovalnine naj bi delale roka v
roki zvezna vlada in pa vlade
posameznih držav, je rekel
predsednik. Zvezna vlada bi le
investirala denar, ki bi se ste-
kal v brezposelnostni fond upra-
vo oziroma izplačevanje pa bi
bilo prepuščeno posameznim dr-
žavam.

Roosevelt pa se je danes izra-
zil proti zveznim zakonom za
starostno pokojnino in zavarov-
vanje proti bolezni. Rekel je,
da čas za to še ni zrel.

"Organizacije, ki so prišle na
dan s fantastičnimi načrti, so
vzbudile pričakovanja, ki se ne
dajo uresničiti," je rekel pred-
sednik. "Vsled svoje aktivnosti
so otežile sprejem zdravih
zakonov, ampak čez čas upam,
da se bo dalo doseči sprejem
zakona, ki bo nudil varnost sta-
rim."

Ko je predsednik govoril o
"fantastičnih načrtih", je imel
očividno v mislih takozvani
"Townsend Plan", o katerem se
zadnji čas veliko razpravlja. Ta
načrt predlaga, da naj bi se vsa-
ki osebi, ki doseže 60 let staro-
sti, plačalo mesečno \$200 sta-
rostne podpore, ki pa mora biti
potrošena v teku 30 dni. Ta na-
črt je original dr. E. F. Town-
send iz Long Beach, Cal. Ideja se
z veliko naglico razširila po de-
želi in postaja za ta načrt sta-
rostne pokojnine je bila pred
dnevi ustanovljena tudi v Cle-
velandu. Načrt določa, da bi se
denar dobilo z naložitvijo pro-
dajnega davka, ki bi znašal od 2
do 3 odstotke.

Glede zavarovanja proti bo-
lezni je Roosevelt izjavil, da je
brez dvoma resen problem, da
pa se ga zvezna vlada za enkrat
še ne more lotiti.

Sestanek Skupnih pevskih zborov

V smislu zaključka zadnje se-
je v poletju, ima obstoječi od-
bor nalogo sklicati skupni se-
stanek vseh zastopnikov aktiv-
nih zborov, ki so sodelovali na
skupnem koncertu 9. julija, 1.
1933. Sestanek se bo vršil v so-
boto zvečer, 17. t. m., v starem
poslopju S. N. Doma, na St.
Clair Ave. Ker je sestanek vi-
talnega pomena glede te sku-
pine, naj se gotovo odzovejo po-
oblaščenici vsakega zbora. Zelo
dobrodošli so zajedno pevovo-
dji, da tem lažje završimo vse
odloke, tako da bo vsem ugaja-
lo. Pričakujejo polnega odziva,
— vabi predsednik.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV FIG. & PUB. CO.
5231 St. Clair Ave. HEnderson 5811
Saved Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

Pe raznašalec v Clevelandu, za celo leto \$5.50
Pe 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Pe pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
Pe 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$2.00
Zedinjene države in Kanada za celo leto \$4.50
Pe 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Pe Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Roosevelt in progresivci

"Reakcionarni demokrati lahko trdijo, da je demokratska poplava pri zadnjih volitvah zmaga za demokratsko stranko in njene kandidate. Resnično vprašanje pri volitvah pa ni bila demokratska stranka ali njena politična bodočnost, temveč program predsednika Roosevelta in liberalizem New Deala."

Tako čitamo v listu 'The Progressive,' ki je organ La Follettovih progresivcev v Wisconsinu. Isti list potem nadaljuje:

"V luči poročil o izidu volitev iz vseh delov dežele se ne sme pozabiti, da obstoji ogromna razlika med demokratsko stranko kot tako in pa med Rooseveltovskim New Dealom. Veliko demokratov je bilo izvoljenih po raznih državah, ki niso liberalci. To so demokratje stare šole, katerih politična in ekonomska filozofija je v diametralnem nasprotju z nazori predsednika Roosevelta."

Progresivci v Wisconsinu niso sicer na slepo udinjani Rooseveltu, ampak hvaležni so mu, ker je tekom kampanje rekel nekaj prijaznih besed za oba mlada La Folletta, katerih eden je bil iznova izvoljen v zvezni senat, drugi pa se je po dveh letih demokratske državne administracije vrnil v Madison kot governor Wisconsin. Če pa je Rooseveltov liberalizem tako širokogruden kot ga predstavljajo progresivci v Wisconsinu in če je med Rooseveltom in demokratsko staro gardo v resnici tak ogromen prepad kot ga oni slikajo, pa je upravičeno dvomiti. Zdi se, da progresivci v Wisconsinu ali niso tako progresivni kot trdijo ali pa da na njihove nazore o Rooseveltu bolj vplivajo njihove želje kot pa suha dejstva.

Roosevelt je res dal La Follettoma in progresivcem v Wisconsinu nekoliko moralne opore. Ampak to je bila navsezadnje dobra politika. Progresivizem La Follettovega kalibra v Wisconsinu je stara in dobro ukoreninjena ustanova, akoravno je njena sedanja politična forma še mlada, in La Follettovi bi bili sajbrže zmagali tudi brez blagoslova iz Bele hiše. Če bi bil torej Roosevelt ostal "nevtralen," bi bila zmaga progresivcev v Wisconsinu napravila vtis, da je bila dosežena naključno Rooseveltu in to bi ne bilo povečalo prestiža sedanje administracije, kateri "liberalizem" zelo uspešno služi kot politična municija.

Kar progresivci v Wisconsinu pozabljajo, je dejstvo, da je Roosevelt pustil na cedilu senatorja Cuttinga v New Mexico, ki je tudi progresivec La Follettovega kalibra. Cuttinga je sicer po hudem boju porazil svojega reakcionarnega demokratskega nasprotnika, ampak brez pomoči iz Bele hiše. In La Follettovi očitno nočejo ničesar vedeti o Californiji, kjer je Rooseveltova mašina ne samo zapustila Uptonu Sinclairja, temveč se je celo zvezala z reakcionarnim republikancem Merriamom ter mu pomagala poraziti Sinclairja.

Lepo bi bilo, če bi bil Roosevelt tak idealen progresivec kot ga slikajo La Follettovi. Ampak slika ne odgovarja resnici.

UREDNIKOVA POŠTA

Opereta "Darinka"

Cleveland-Newburgh, Ohio
Polagoma se bližamo dnevu, ko priredi pevski zbor Cvet opereto "Darinka." Opereta je romantična spevoigra v treh dejanjih, katero je priredil in uglašil Josip Lautičar. Nastopili bodo solisti, dueti, trio, kvartet ženski zbor, moški zbor in mešani zbor pod vodstvom Mr. Louis Semeta.

Glavne vloge imata Louis Počkar in Anna Traven, nadalje imajo vloge Joseph Blatnik, Andy Ule, Max Traven, Victor Požar, Frank Mežec, Anton Vatovec, Mary Rozanc, Rose Ban in John Vatovec. Vstopnina k celi prireditvi je samo 40c, samo k plesu zvečer pa 25c. Prav prijazno ste prošeni, ako vam je le mogoče, da sežite po vstopnicah, ker so tako poceni za tako prireditev. Vam ne bo žal, cenjeni rojaki in rojakinje, prijatelji petja in kulture. Priidite v obilnem številu. S tem boste dali pevcem veliko veselja za njihovo požrtvovalnost in trud, odbor bo pa skrbel za vse, da bo najboljšje pripravljeno. Za plesalnice bo proizvajal lepe polke Beacons Melody Pilots.

Cenjeno občinstvo iz Clevelanda in okolice, pridite v nedeljo, 18. nov. v Slovensko Delavsko Dvorano, na Prince Ave. in pripeljte s seboj svoje prijatelje. Pričetek operete bo točno ob 3. uri popoldne. Vam kličem na svidenje!

Rose Vatovec

28-letnica dr. "V Boj"

Collinwood, O.

V nedeljo, 11. nov. 1934, je minulo 28 let, odkar se je zbralo ducat slovenskih naseljencev v Collinwoodu in Clevelandu in ustanovljeno je bilo društvo V Boj, ki je bilo priklapljen k S. N. P. J. Raditega bo društvo dne 25. novembra proslavljalo osemindvajsetletnico svojega delovanja. Člani tega društva so delovali in še delujejo tudi za napredek naselbine. Ko se je postavil S. D. Dom, je bilo društvo največji delničar in to radi tega ker je članstvo prispevalo v sklad za nabavo delnic. Tako je tudi neki član pevskega društva omenil: "Seveda bomo nastopili pri programu, saj ti člani nas največ podpirajo." Res je to, in ti člani, 450 po številu, brez mladinskega oddelka, gotovo podpirajo tudi naše trgovce, obrtnike, profesionalce, zato se pričakuje toliko udeležbe, da bo auditorij S. D. D. zasleden.

Program, kot mi je omenil član, ki ga aranžira, bo nekako kot sledi: Dramatični prizor "Le počakaj, jaz rastem," dramatični Ivan Jontez. Igralec sta Edward Slejko, kot deček, ribič, ki ribari v nepostavnih vodah, ker ga preganja ubožstvo in glad; Anthony Zigman, čuvaj postave (game warden) ki dečka zasači in mu vzame ribo ter se veseli, ker ga čaka dober obed, brez da bi se trudil zanj. Režiser Louis Kaferle. Govorniki: Matt Petrovich in Otto Tekautz; Jadranov ženski kvartet, Ann Vadal, Ann Revere, Josephine Debeljak in Ann Modic ter moški oktet. Dorothy Ferri bo igrala na harmoniko v spremstvu banjo. Socialistična Zarja pošlje Vicky Poljšak in Josie Turk v duetu ter Podobnik v soli. Josephine Rodica in

Matilda Černe (sestri) zapojeja v duetu "Tam za goru." Samostojna Zarja se je odzvala z dveh zvezdama, Antoinette Simič in Mary Ivanusch. Edith Modic bo plesala umetni ples. Vse pevske točke in umetni plesalki bo spremljala na klavir Miss Vera Milavec. Kdo pa je rekel, da ne nastopi Vadalov trio? Seveda nastopi Anthony, Valeria in Frank bodo proizvajali petje in godbo. Plesalo se bo po programu v spodnji dvorani in sviral bo Frank Barbich orkester za stare in mlade.

Torej, ne pozabite v nedeljo, 25. novembra, ob 7. uri zvečer. Vstopnina bo 40c. Na svidenje! John Prudich

Prireditve šole S. D.

Collinwood, O.

Želja slehernega otroka, ki obiskuje Slovensko šolo Slovenskega doma, je te dni, da prodaja čimveč vstopnic k prireditvi, ki se bo vršila v soboto, dne 17. t. m. Otroci se dobro zavedajo, da je namen te prireditve, zbrati čimveč sredstev, ki naj pomagajo čim boljše uprizoriti krasno mladinsko spevoigro "V kraljestvu palčkov." To igro bodo otroci uprizorili za Božič priložnost vsakoletne božičnice naše šole. Marljivo se uče petja in vloge, po trikrat na teden se vrše vaje. Igra je nekaj bajno lepega, spremljana po krasni glasbi, polna krasnega petja, a tudi smešnih prizorov, katerim se mora človek od srca nasmejati. Je vsa igra ena sama krasna pravljica—ki se nam predstavi še bolj bajno krasno, čim lepši je oder. V to svrhu bo treba napraviti docela novo scenarijo, kar bo zvezano vsekakor z večjimi stroški. V igri bodo nastopili vsi otroci in sicer vsi v kostumih.

Pomagajte otrokom, da bodo lahko uprizorili igro tako lepo, kakor so si zamislili. Udeležite se prireditve v soboto, dne 17. t. m., v čimvečjem številu. Vstopnina znaša za otroke do šestnajstega leta deset centov, a za odrasle petnajst. Za to malo vstopnino boste videli serijo krasnih filmov. Filmska predstava bo trajala dve uri in pol. Po predstavi se bo vršil ples in običajna prosta zabava. F. Martinjak

Koncert "Adrije"

Euclid, Ohio

V Clevelandu ste imeli opero, v Collinwood ste imeli koncerte, sedaj se pa še pevsko društvo "Adrija" iz Euclida oglasi in povabi na koncert, katerega bomo imeli v nedeljo, 18. novembra, zvečer ob pol osmih v Slovenskem Društvenem Domu na Rechar Ave.

Pevsko društvo "Adria" je še bolj mlado društvo, zato ne bomo tekmovali z starejšimi zbori iz Clevelanda in okolice, ampak kot mlado društvo vam lahko tudi pokažemo, da nismo tako zadaj, kakor bi kdo mislil. Mi imamo tudi dobre pevce in pevke, ki se trudijo obdržati slovensko pesem, in kulturo našega naroda, čeravno smo bili vzgojeni in izučeni v ameriških šolah.

Imeli bomo zelo bogat program s slovenskimi in angleškimi pesmimi, sole in dvospeve pod vodstvom našega učitelja Mr. Frank Vauterja, kateremu gre vsa čast za vodstvo v tem koncertu.

Pevsko društvo "Soča" iz Collinwooda nam je dalo čast, da se na naše povabilo udeleži tega koncerta in zapoje par pesmi.

Združeno z našim zborom bo nastopilo okrog devetdeset pevcev, ter bo nekaj imenitnega za videti in slišati.

Nekaj najbolj imenitnega nočem izpustiti, in to je, da bo pela tudi dobro poznana mlada pevka, Jacqueline Perme, hčerka gospe in gospoda John J. Perme, katere sta tudi člana našega društva. Hčerka je stara komaj sedem let, ampak zapoje slovenske pesmi tako lepo, da bi cel večer poslušali. Za ta večer ima nekaj novih pesmi, katere še ni nobeden slišal.

Po koncertu bomo imeli prosto zabavo in ples z godbo pod vodstvom Johna Sulen, kateri vam bo zaigral take fine polke, da bi plesali, če bi bili na pol mrtvi. Za žejne in lačne smo tudi dobro preskrbeli. Zato pa pridite in obiščite nas, ker vam ne bo žal in se vam že v naprej zahvaljujemo za obisk. Član dr. "Adrija"

Euclid, Ohio

Zopet se prikimala starka zima v svojo glorio, zopet bodo dolgi zimski večeri. Treba bo prirediti lepe zimske veselice in igre, opere ali koncerte, da bo čas minil in bomo tudi pozabili na našo prosperiteto.

Pevski odsek dramskega društva "Adrija" priredi v nedeljo večer 18. novembra lep koncert v Slovenskem Društvenem Domu na Rechar Ave. Cenjeno občinstvo je vljudno vabljen, da te peve posesti v lepem številu, in napolni dvorano do zadnjega kotička, ker pevcu in pevke se pridno vadije, da bodo pokazali zopet nekaj lepega in novega na odru, da bo občinstvu ustrezno. Lepo jih je slišati kadar zaori iz njih mladih grl lepa slovenska pesem, katere nudi slehernemu poslušalcu lep užitek, ker ni je lepše kakor je slovenska pesem, posebno ako jo proizvaja naša tu rojena mladina. Program bo precej obširen, nastopili bodo solisti, duet, kvartet in mešan zbor pod vodstvom njih agilnega in požrtvovalnega pevovodja Mr. Frank Vauter. Gostoval bo tudi pevske društvo "Soča" iz Collinwooda, katere tudi vsi dobro poznate, da fino naredijo.

Zatorej dobro došli. Po koncertu se bo razvila lepa domača zabava s plesom, za katerega bo igral Johnny Sulen orkester.

Vstopnina h koncertu in plesu je 40c, samo za ples pa 25c. Zatorej vsi v Slovenski Društveni Dom 18. novembra ob 7. uri zvečer.

P. Brundic

Vseslovanski koncert

Takoj od začetka je bilo odločeno, da nastopijo vse posamezne skupine samo s pesmimi "a capella", to je brez spremljevanja kakih instrumentov. Tudi morajo vsi znati svoje pesmi na pamet in jih peti brez not. Dovoljene so samo zborove pesmi, nič solo nastopov. Vsaka skupina lahko poje 10 minut ali manj, ne pa več.

V skladu s temi omejitvami (Dalje na 3. str)

ŠKRAT

Zdravnik je stopil v knjižnico ter povedal novico. "Deček je!" naznani veselo.

"Kaj?" vpraša pozabljeni profesor. "Vprašajte ga, po kaj je prišel."

#

Dognalo se je, da moški hitreje govore kot pa ženske. — Saj morajo!

Kam plovemo?

Že šesta zima je tukaj in samo v Cuyahoga je 242,000 ljudi brez dela, še več jih pa dajejo iz tovarn, brez vsake krivde delavcev. Številne družine prosijo za pomoč, in število potrebnih družin se večja. Učitelji in mestni delavci so tudi spregledali, da jim trgajo plače, da od sedaj naprej se "scrip" ne bo zanje več veljaven. Mladi delavci si belijo glave, kako bi dobili delo ali da bi se kaj koristnega izučili, toda vse zaman. Vas ne potrebujemo, je enostavni odgovor. Poglejmo šolske otroke, napol sestradane, ki še v šolo ne morejo, ker nimajo obleke in ne obuvata, malo večji se pa potepajo po vogalih in na dumpu, pa ne po njih lastni krivdi. Saj bi radi delali, pa jim ne dajo dela. Res žalostno, pa resnično v tej deželi, kjer je vsega v izobilju, kaj ne? Mesto ima za policiste in opremo \$700,000, toda ne enega centa za mestni relief. Količki, kroglice in strojne puške, ter potrebno orožje proti delavcem. To se je izkazalo 29. oktobra pred mestno hišo. Torej tistega osla tepi, ki raj drži po zaslugi našega gospoda župana.

Prihodnja zima bo najhujša, kar jih pomni zgodovina te dežele. Ljudi kar v trumah odstavljajo od dela, cene živilskim potrebščinam pa čedalje bolj naraščajo. 4,442 malih domov bo prodanih na šerifski razprodaji. O, blažena dežela! — Čitatelj.

ŽENE IN DEKLETA

Predno kupite zimsko suknjo, telefonirajte ali mi pišite, da vas peljem direktno v tovarno, kjer si lahko izberete fino Sterling suknjo in to od \$5. do \$25.00, ceneje kakor kje drugje.

BENNO B.

LEUSTIG

1034 ADDISON RD.

druga vrata od St. Clair Ave.
ENdicott 8505

Najboljša policija na svetu

Neizprosna angleške justice ji je najboljša zaveznica.

Vsak boljši kriminalni roman se odigra v Londonu, a njegov junak je na konec vedno spretni detektiv iz Scotland Yarda. Pri tem pa je statistično dokazana resnica, da se zgodi v Londonu veliko manj umorov nego v drugih velenostih. V zadnjih dvajsetih letih so naštevali v angleški prestolnici n. pr. okrog 400 umorov. Na mesec bi padla tedaj povprečno dva, oziroma še manj, dočim se lahko ponašajo Pariz, Berlin, New York ali celo Chicago z mnogokratnimkom tega števila, čeprav so to manjša mesta nego London. L. 1933 je bilo tu 21 umorov, a vse je policija lahko pojasnila. V 11 primerih so storili izvršili samomor, v ostanjih desetih primerih so jih prijeli. Šest med njimi so obsodili, tri so kot neodgovorne internirali, enega so oprostili.

Ni dvoma, da je baš na Scotland Yardu največja zasluga, da so v Londonu najtežji zločini razmeroma tako redki. A tudi pri drugih vrstah zločinov je statistika za London ugodnejša nego za ostala svetovna velenost. Cestnih ropov je tu na leto na primer okrog sto, tatvin se zgodi sicer še vedno 80,000 a med njimi je vlomov manj nego 500.

Seveda ni samo strah pred sigurnostjo, s katero delujejo Scotland Yard, ki zavira zločinsko delovanje; omeniti je treba tudi brzino in neizprosno, s katero deluje angleška justica. Najpoznejše v dveh tednih po aretaciji se hudodelec že zagovarja pred sodiščem in prejme svojo sodbo. A za redno delovanje sodišča mora skrbeti najprvo policija. In to je pri angleški policiji urejeno na vzoren način. Ni čudno, da pošilja policijske oblasti vsega sveta svoje najboljše uradnike v London, da se tam do konca izobrazijo v svoji stroki.

"Vse videti in vse vedeti" je najvišje geslo Scotland Yarda. Njegov uradnik se ne ženi stopiti v katerokoli hišo in pozvedati pri služkinjah in vratarjih, kar hoče vedeti. Ta sistem je primitiven, a vendar uspešen. "Odprti oči in zapri usta," to je drugo važno geslo.

V Londonu ni prijavnega sistema, ki je v navadi po vsem svetu, a vendar so vsi prebivalci pod nevidno in stalno kontrolo policije.

Največjo pažnjo posvečajo vzgoji bodočega detektiva. Začetni mora kot preprost policist na cesti in v prometu, kjer delajo pravega mojstra v njegovi stroki, v pogumu, hladnokrvnosti in prijetnosti.

Tretja prednost Scotland Yarda je v njegovi izgradnji. Vse skupine policije so organizatorno zvezane in podrejene enemu samemu vodji. Če se zgodi kakšen zločin, se delo Scotland Yarda ne omeji samo na njegovo pojasnilo, temveč gre še dalje, do obtožbe pred sodiščem. Scotland Yard nadomešča tožila in preiskovalnega sodnika. Šele potem se ločita justična in eksekutivna oblast.

Na teh temeljih, ki so se že v desetletjih izkazali, stoji Scotland Yard. Umljivo je, da se pri svojem delu poslužuje vseh pridobitev moderne tehnike. Policijski avtomobili in celo slepom so opremljeni z brezžičnimi aparati, ki omogočajo vsak čas zvezo s centralo z vsakega kraja. V zadnjem času ima ta policija na razpolago tudi proslu novi tip letala, avtogire, ki se dvignejo lahko z vsakega mesta in pristanejo lahko kjerkoli. Zločincem je življenje na Angleškem čedalje težje in morda ni daleč čas, ko bodo tam praktično izumrli.

Sladke jedi

Skoraj v vsaki poljudni razpravi o zobni gnilobi čitamo stavek, ki je v tej obliki znaten: "Sladčice, sladko pecivo, čokolada itd. so zobom škodljivi." Razen tega beremo še čisto priporočilo, naj bi otrokom takšnih stvari ne dajali. Takšna priporočila imajo prilično takšen pomen kakor če bi psičke svarili pred lobaso in mačke, pred mišmi.

Resnica je namreč ta, da nobena jed ne škoduje zobem naravnost, temveč samo razkrojitev ostankov jedi med zobmi in s tem zvezanost tvorba kisline. Vsem tem pa se lahko izognemo enostavno tako, da si zobe pravčasno osnažimo. Starši bi storili veliko boljše, če bi otrokom dovoljevali vse omenjene sladke stvari, a to pod pogojem, da si potem zobe tudi osnažijo.

Drugo pa je vprašanje, kdaj naj otroci jedo sladke stvari. Tu velja pravilo, da jih smejo uživati le za časa obedov, a ne med njimi.

FRANK ZAKRAJŠEK

Slovenski pogrebnik

1105 NORWOOD RD.

ENdicott 4735

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

ENdicott 0583

5502 ST. CLAIR AVE.
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

453 East 152nd Street
Tel.: KEmore 3118

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

Ustanovljena 1908 Inkorporirana, 1909

GLAVNI URAD: 255 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS
Telefon: — PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:
Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
John Kvarlich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.
Joseph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.
William Rus, tajnik, 255 West 103rd Street, Chicago, Ill.
Miko Kubel, blagajnik, 255 West 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:
Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.
William Candon, 1059 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

POROTNI ODBOR:
Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.
Steve Mauer, 4439 Washington Street, Denver, Colo.
Vincent Pugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

GLAVNI ZDRAVNIK:
Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

UREADNO GLASILO:
"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tičose se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Priporočeno pošto, pravne zadeve, ki se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, ki se urejajo v skladu s pravili, ki so na voljo v uradni pisarnici. Stvari, ki se ne tičejo organizacije, se naj pošilja na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

"Prah iz pekla"

Zgodovina kajenja in tobaka.

V naslednjem naj bi pojasnili, kako dolgo je človek že poznal kajenje. Eni mislijo, da je človek užival ali kadil narkotične rastline, da bi se lažje zoperstali izrednim naporom, ali pa, da bi lažje premagali lakoto in žejo. Drugi pa zopet mislijo, da je kajenje dima tlečih narkotičnih rastlin že prav stara navada. Zelo Kolumb je l. 1492 v Srednji Ameriki videl, da so kadili kakaški tobak, zvit v podolgovate svitke. To kajenje je imenovalo najbrže k vsemkim običajem ter je nastalo ob času raziskovanja kulture Majev. Vendar je kajenje tudi stari vek poznal več naravnih ljudje, da so se omamili. Eni pisatelji večkrat omenjajo, da je predzgodovinsko prebivalstvo kadilo že iz pipe. Herodot poroča, to o Scitih, grški pisatelj Strabo pa o nekem indijskem narodu, Mizicij, ki so "zro dim". Na švicarskih tleh so odkopali tudi pipe iz dobe rimskih cesarstva, iz česar bi sledilo, da so stari Kelti tudi kadili.

Kajenje tobaka pa se je razširilo v Evropo šele po odkritju Amerike. Tobak so najprvo sajali kot okrasno rastlino. Pozneje so imeli tobak za zdravilno snov, ki pomaga zoper zobobol in glavobol. Okrog leta 1560 je francoski poslanik na portugalskem dvoru Jean Nicot poslal Katarini Mediciji zdravljenje liste tobaka, ki je z njim zdravila svojega sina. Po Nicotu je ta rastlina tudi dobila ime "nicotiana".

Sredi 16. stoletja je bilo pa že mnogo mornarjev, ki so v španjskih in angleških lukah kadili, kakor so videli v Ameriki kaditi Indijance. Na Angleškem je bil Raleigh prvi kadilec. Počasi je postal tobak pri moških vseh evropskih narodov priljubljeno in cenjeno zelišče. Nekateri so začeli tudi skladata pesmi na čast tobaka. Proslavljali so kajenje kot "božanskega tolažnika v vsakem trpljenju". Najprvo so tobak nosili. Na Francoskem je vpeljal to navado Ludvik XIII. V istem času je nastala v Sevilli na Španskem tovarna za izdelovanje tobaka za noslanje. Ta tobak so imenovali "španjol", ter so ga razvažali po vsem svetu. Kmalu pa si je pipa začela pridobivati večjo veljavo in Anglež Greenville je razširil navadno lončeno pipo, kakršno je spoznal v Ameriki. Mesti Amsterdam in Rotterdam sta kmalu zasloveli kot prvi središči trgovine s tobakom.

Tudi ženskam se je kmalu dopadlo kajenje. O neki Angležini poročajo: "Tudi ona rada pokadi pipico tobaka." Leta 1715 je izšla na Nemškem knjiga, ki dokazuje, da je pravzaprav spodobno za ugledne žene, če se pri kavi snidejo s svojimi znamkami in pokade z njimi pipo tobaka. Medtem, ko se je pipa res kmalu udomačila in si pridobila mnogo prijateljev ter pesniških slavitev, je pa cigara še v tretjem desetletju 19. stoletja veljala za nekaj nedostojnega. Dokazovali so, da so kadilci cigar zanesli v salone sirov in prostorski ton.

Tudi cigarete, katere so spočetka kadili le v Orientu, so se v naših krajih udomačile šele v drugi polovici 19. stoletja.

Ta zmogoslavni pohod tobakarstva pa ni bil brez nasprotovanj. Tudi danes ugledni ljudje dokazujejo škodljivost kajenja. V prejšnjih časih so dokazovali isto, samo z bolj učinkovitimi dokazi. Celo veliki Goethe je s prezirom govoril o "ostudno tlečem klinču". Noben resnično izobražen mož, ki ima kaj plemenitega čuta, ne bo kadil tobaka. Tudi duhovščina je svarila pred to novotarijo, ki je zdravju škodljiva. Posebno pa so ostro nastopili proti kajenju zdravnikov, vsled česar je oblast po mnogih krajih kajenje prepovedala.

V Švici n. pr. so ustanovili posebno sodišče proti "kadilski kuigi". Pisatelj Tesaurio je v svoji knjigi "Moralna filozofija" zapisal: "Kako nesramen prizor je, če ljudje vtaknejo v usta nekaj svetlega, ki je poln tiste sajaste in kadeče se umazanije, katere peklensko paro vsesavajo skozi grlo ter jo nato izpuščajo skozi nosnice, kakor konji Diomeda in biki Jazona, ki so iz svojih nosnic bruhalii iskrene in plamen."

Najbolj zagrižen sovražnik kajenja je bil angleški kralj Jakob I. Leta 1603 je dal izdati latinski spis proti kajenju. V tem spisu napoveduje boj "nesramnemu početju", ki je krivo, da propadajo dobre stare navade in blagostanje ljudstva. Drugi nasprotniki tobaka so trdili: "Boli je biti zadavljen z vrvjo, kakor biti zastrupljen z indijanskim tobakom." Tobak so imenovali "prah iz pekla", kajenje jim nosove in dali jim batine. Anglež Raleigh, preden so ga obglavili, pokadil še pipo tobaka, so to smatrali za veliko nemoralnost. Velik sovražnik kajenja je bil turški sultan Murat IV. Ko je 7. avgusta 1633 v Carigradu izbruhnil velik požar, je sultan to naprtil kadilec ter jih začel strašno preganjati. Na kajenje je bila postavljena smrtna kazen. Rabljii so z mečem sekali glave kadilcem. Tudi

ruski car Mihael je sovražil kajenje. Pisatelj Adam Clearius, ki je potoval skozi Rusijo leta 1643 v Perzijo, opisuje svoje potovanje: "Zločinske kadilce so hudo kaznovali. Prerežali so pa blaznost in hudičevu delo. Ko Navadne kazni, zadenejo kadilce, so, da jim razrežejo nosnice ter z biči bičajo po golem hrbtu.

Leta 1691 je mestni svet v Lunenburgu na Nemškem določil, da bo zaprt v ječi in potem pa bičan ter pregnan iz mesta, kdor bi se pregrešil ter "nedostojno pil tobak". V Julihu na Nemškem so l. 1700 dovolili kaditi pipo samo takim ljudem, ki so imeli za to posebno dovoljenje.

Nasprotno proti kajenju pa še do danes ni ponehalo, samo da bolj znanstveno utemeljuje škodljivost kajenja.

Zakaj žarijo zvezde?

Vesoljstvo ni mlajše kakor 10 milijard let, a tudi ne starejše kot 10 bilijonov let.

Poglobitev našega znanja o vesoljstvu v zadnjih desetletjih je omogočila precej točne podatke o starosti zvezd in vsega vesmirja. Po nekem računu zvezdoslovca dr. Bomkeja je n. pr. ugotovljeno, da vesoljstvo ne more biti mlajše nego 10 milijard let, a tudi ne starejše nego 10 bilijonov let.

Med tema dvema številkami se giblje starost raznih zvezd. Zakaj žarijo zvezde? To vprašanje je v najtesnejši zvezi s problemom o kozmični starosti. Vsakomur se vsiljuje dvomi, kako more kakšna zvezda tako dolge dobe oddajati ogromne množine toplote in svetlobne energije, ne da bi se prej ohladila. Izžarevanje je po današnjem fizikalnem naziranju samo druga oblika materije. V vsaki sekundi izgubi žareče nebesno telo tedaj določeno maso. Ker pa poznamo svetilne energije posameznih zvezd, se da izračunati, da bi na tej osnovi izžarele že v kratkem času. Zvezda v velikosti našega sonca, ki bi bila vsa iz premoga, bi pri popolnem zgorenju dajala n. pr. energijo, s katero bi ugasnila že v 5000 letih. Toda glavni vir žarenja so neki spreminjevalni procesi v atomskih jedrih in to omogoča, da zvezde žarijo tako velikanske dobe. O podrobnostih teh izpreminjevalnih procesov sicer nismo poučeni, vemo pa, da se vršijo in da doprinašajo glavni del k tako ogromni starosti vesoljstva.

Prisrčna zahvala

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste me tako lepo spremlili in mi izkazali svoje prijateljstvo za časa mojega obiska v Penni, dne 13. okt.

Torej lepo zahvalo naj prejmejo v Herminie, No. 2, Pa., družina Mr. in Mrs. Semic, na Hutchinson, Pa., družina Vrtachnik in družina Potisek, na W. Newton, Pa. sestra Kotar in družina ter stari mami, na Library, Pa. Mrs. Intihar, Rosie Homec, katera mi je zročila svoto, da zanjo ponovim naročnino na "Enakopravnost," dalje Mrs. Zupancie in družina Terezija Zmrzel.

Vsem še enkrat naj bo izrečena topla zahvala in sprejmite najlepši pozdrav ter želim, da bi kaj kmalu prišli na obisk v Cleveland.

Milka Kress

ŠE JE ČAS

Trgovci in obrtniki, še imate čas, da si izberete lepe stenske koledarje, katere boste podarili za božične praznike vašim zvestim odjemalcem v znak hvaležnosti za naklonjenost. Mali dar v obliki koledarja ugodno vpliva na odjemalce, ki raje trgujejo pri trgovcih, ki se jih od časa do časa nekoliko spomnijo. Cene so zmerne.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Ave. HEnd. 5811

UREDNIKOVA POŠTA

VSESLOVANSKI KONCERT

(Dalje iz 2. str.)

so si slovenski zbori zbrali dve pesmi: Medvedovo "Nazaj v planinski raj", in Grbičev "Po zimni" ("Le padaj, padaj beli sneg"). Tako je bilo to pot najbolj pripravno na vse strani, in obe pesmi donita res prijetno za vsako uho; Grbičeva je vzeta iz "Novih akordov", je zelo živahna, in zahteva od zborov precej gibčnosti. Pesem "Nazaj v planinski raj" je pa vsakemu znana, in ne potrebuje nobenega komentarja. Naše še bolj pomembne skladatelje bi bili radi predstavili, pa nismo mogli najti ničesar, kar bi bilo bolj pripravno za to priliko in naše razmere obenem. Mislili smo tudi na naše narodne pesmi; teh imamo veliko, toda po večini niso izdane v taki obliki, da bi bile primerne za resen koncertni zborov nastop, ali pa ne pridejo v poštev zaradi zgoraj navedenih omejitev; druge zopet so bile zadnje čase tolikokrat na naših programih, da je boljše za nekaj časa jih spraviti v omaro.

Priprava za vseslovanski koncert je že do sedaj znatno poživila naše zборе, in se že zaradi tega izplača. Odslej bomo tako zaposleni z drugim delom do koncerta, da najbrž ne bo več mogoče misliti na dopise. Neposredno pred koncertom, ki se bo vršil v nedeljo 9. dec. zvečer v Chicago Civic Opera Hall, bo objavljen celotni program.

Pridite poslušat in potem povejte svoje vtise o eni in drugi stvari. Potrebno je, da se odločite in si zagisturate vstopnice takoj, kateri jih še nimate. — Zglasite se naravnost pri Miss Evelyn Fabian, 1932 W. Cermak Rd. ali pa si jih omislite posredno po pevcih "Lire", "Adrije" in "Slovana".

Za publikacijski odsek zveze "United Slavic Choral Societies" Ivan Račić.

DR. L. A. STARCE

Pregled oči in nabava očal.
Ure: 10-12, 2-4, 7-8
6411 St. Clair Ave.

J. S. WIDGOY

Slovenski fotograf
se priporoča vsem za izdelavo vsakovrstnih slik po zmernih cenah.
485 E. 152 St.

— BLUE DANUBE —
Radio program
WJAY Cleveland 6:15 PM

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

UNCLE SAM DOES THIS

UNCLE MOSES (COMMUNITY FUND) HELPS ALL THESE

RENEW HOPE THROUGH THE COMMUNITY FUND

16th Campaign November 19-27

Due 19. novembra se v Clevelandu začne letna kampanja za Community fund, ki bo trajala do 27. novembra. Cilj kampanje je zbrati \$3,500,000 za vzdrževanje ustanov, ki morajo pomagati s svojim delom v dobi kot slabih časih. Za bolne, onemogle, stare, slepe in sirotne ne skrbi nobena vladna reliefna agencija, kajti vlada podpira le brezposelne, dočim bi se ljudje, ki so odvisni za pomoč od Community fonda, ne mogli sami vzdrževati niti v slučaju, da bi bilo dovolj dela za vse.

Naprodaj

je 36 akrov farma, pri tlakovani cesti. Voda in elektrika v hiši in hlevu. Več tisoč sadnega drevja, breskve, hruške, češnje, jabolka, češplje, dva akra trte, 10 akrov hoste in pašnik. Cena samo \$2700. Polovico takoj, ostalo na obroke. Zamenja se tudi farma 50 akrov za hišo v mestu. M. JALOVEC, 6424 Spilker Ave.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., HEnderson 5811

VELIKA POSEBNOST

100 RADIO APARATOV DOKLER SO V ZALOGI

Plačajte z vlogo na International posojilnici
\$27.75 (Cena v gotovini **\$18.95**)

Porabite vašo hranilno vlogo na INTERNATIONAL posojilnici na ta način:— Vi dobite veliko več za vsak dolar kot kje drugje v mestu

3 komadi za SPALNICO POSTELJA, OMARA, SKRINJA Plačajte za cel set z vlogo na International banki. Cena v gotovini \$51.75 \$68.50 cena na hranilno vlogo	2 komada za družabno sobo DAVENPORT IN STOL Fino blago, dobro zgrajeno. Plačajte za to pohištvo z vlogo na International banki. Cena v gotovini \$78.75 \$109.75 cena na hranilno vlogo																														
8 komadov za OBEDNICO OMARA, MIZA in 6 STOLOV Plačajte za cel set z vlogo na International banki. Cena za gotovino \$108.75 \$149.50 cena na hranilno vlogo	ROPER PEČI Kupite nove Roper peči. Plačajte z vlogo na International banki in vašo staro peč se vzame v zameno. <table><tr><th>Model</th><th>Cash</th><th>Za vlogo</th></tr><tr><td>15</td><td>\$79.50</td><td>\$116.75</td></tr><tr><td>20</td><td>99.16</td><td>144.50</td></tr><tr><td>44</td><td>133.76</td><td>198.80</td></tr></table>	Model	Cash	Za vlogo	15	\$79.50	\$116.75	20	99.16	144.50	44	133.76	198.80																		
Model	Cash	Za vlogo																													
15	\$79.50	\$116.75																													
20	99.16	144.50																													
44	133.76	198.80																													
APEX PRALNI STROJI Vam se ne izplača prati na roko, ko dobite pralni stroj po tako nizkih cenah. <table><tr><th>Apex Model</th><th>Cash</th><th>Za vlogo</th></tr><tr><td>7</td><td>\$39.50</td><td>\$ 67.50</td></tr><tr><td>9</td><td>69.50</td><td>99.75</td></tr><tr><td>34</td><td>79.50</td><td>118.50</td></tr><tr><td>38</td><td>99.50</td><td>148.90</td></tr></table>	Apex Model	Cash	Za vlogo	7	\$39.50	\$ 67.50	9	69.50	99.75	34	79.50	118.50	38	99.50	148.90	GRELCI NA PREM OG <table><tr><th>Model</th><th>Cash</th><th>Za vlogo</th></tr><tr><td>W 914</td><td>\$36.75</td><td>\$55.00</td></tr><tr><td>W 916</td><td>41.75</td><td>65.00</td></tr><tr><td>W 918</td><td>44.90</td><td>70.00</td></tr><tr><td>W 920</td><td>49.75</td><td>75.50</td></tr></table>	Model	Cash	Za vlogo	W 914	\$36.75	\$55.00	W 916	41.75	65.00	W 918	44.90	70.00	W 920	49.75	75.50
Apex Model	Cash	Za vlogo																													
7	\$39.50	\$ 67.50																													
9	69.50	99.75																													
34	79.50	118.50																													
38	99.50	148.90																													
Model	Cash	Za vlogo																													
W 914	\$36.75	\$55.00																													
W 916	41.75	65.00																													
W 918	44.90	70.00																													
W 920	49.75	75.50																													

Kupite božična darila sedaj in si prihranite denar
Plačajte z vlogo na International posojilnici

Cedar Chests	SMOKEERS	Living Room Tables
Floor Lamps	END TABLES	Occasional Chairs
Table Lamps	Magazine Racks	Breakfast Chairs
		Springs—Mattresses

ELEKTRIČNE LEDENICE

1935 Model	Cash—Za vlogo	Model	Cash—Za vlogo
Apex SSSL	\$160.00 \$259.75	SSL 7	\$185.00 \$309.50

The Krichman & Perusek Furniture Co.

15428-32 WATERLOO ROAD Kenmore 0164
Odprto vsak večer

Pisana mati.

Povest

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

I
Iz mrklega jutra se je bil porodil otožen, zaspan dan. Leno in dolgočasno so se plazile sive megle ob obronkih hribov; kakor velikanske mačke so bile videti, ki zalezujejo potuhnjeno svoj plen. Semtertja je potegnil že dokaj oster veter ter odtrgal tuhtam ovenel list, ga gnal nekaj časa po zraku, kakor bi se norčeval iz njega, potem pa ga pustil pasti na mokrotna tla. Lastavična gnezda pod lesenimi stropovi so bila prazna, po vrteh je bilo pusto in mrtvo. Redkokdaj je zaščinkal s slabotnim glasom kak škinkavec, zapela kaka osamelca senica. Tem glasneje po so se drle trdokljune kavke, ki so prihajale trumoma, posedale po cerkveni strehi in visokem drevju, počivale ondi nekoliko časa, pa se dvignile zopet in odhajale, polne ozračja s svojim neprijetnim kričanjem.

Solnce se je zaman trudilo, da bi predrl goste, umazane oblake, iz katerih je pršil, kakor bi ga bil sejal kdo, droben dež. Včasih se je posvetilo malo, človek si je še bolj zaželel modrega neba; a takoj se je zopet stemnilo in dolgočasnost je bila le še večja.

Pri župni cerkvi sv. Petra, ki stoji na nizkem, prijaznem gričku, zadane otožno zvonovi. Lep je razgled s tega grička! Človek bi se vsedel sem ob lepem večeru in gledal bi in gledal doli v dolino na ravno polje, gledal bi in počival... Prijeten prostorček je to za onega, ki se je utrudil in si želi odpočiti! To so izprevideli menda oni, ki so napravili na tem gričku pokopališče okoli cerkve. Prijetno je bilo res počivati tukaj, kajti tako lepo je duhtelo spomladi po lipovem cvetju in ob soparnih poletnih večerih je bilo tako hladno pod košatimi vejami mogočnih dreves, v katerih je zvenelo in šuštelo kakor pritaženo pripovedovanje vil in drugih božanstvenih bitij. Sem gori si je bilo nemara zaželelo marsikatero trudno srce, tu gori na lepem, prijetnem kraju si je želel oddahniti marsikdo, in zato so si bili izbrali ta prostor za večni počitek.

Počivalo jih je že dosti tu, a zdaj je bila izkopana nova jama... Zemlja je zevala, željna požitja, kar je bilo njenega! Med rjavimi, mokrimi kepami prsti so bile raztresene kosti in čisto na vrh je bil položil grobok glavo, ki je gledala brez oči tako pomenljivo in režala se človeku, kakor bi mu hotela reči: "Tudi ti še prideš semkaj!" Zemlje naročje je bilo pripravljeno, da sprejme novo bitje v svoje okrilje, bitje ki se je veselilo kdaj morda, a je še več trpele in je sreča zanj, da si oddahne, da si odpočije v dolgem, dolgem spanju... Prijetno se bo počivalo tu, kajti tam ob zidu duhte košate lipe, tam se pojavlja v majnikovih nočeh skrivnostno šepetanje, tam šusti in šumi, tam zveni v košatih vejah tajinstvena pesem, kakor bi polala mati otroku, kadar ga zaznava v sladko spanje!...

Grozna je postelja, ki je tu pripravljena! Ječa je, kamor ne

prodere solnčni žarek, temnica, iz katere ni rešitve. Neusmiljena je smrt - sodnica; kogar je obsodila, zanj ni milosti, kogar si je izvolila za žrtev, on se ji mora ukloniti, njen ukaz je neizpovedljiv! Kruta je smrt, kraljica, a njena beseda je pravična! Najmogočnejši je pri njej toliko, kakor najubožnejši. V smrti, edino v smrti je ono izenačenje, po katerem hrepeni tako željno človeštvo. V smrti je enak kralju berač, beraču kralj, ker tam ni srčnih bojev, zemlji je samo smrt in ker je pravična, ni groza! Človek si želi pravice in si želi počitka in zato je mnogim smrt rešiteljica, in tista temna ječa zaželeni kraj, ker tam ni ščnih bojev, ni duševnih muk, ni telesnega trpljenja, ni krivic in zatiranja.

Otožno done zvonovi, vsak zase poje svojo žalostno pesem, a glasovi vseh skupaj se družijo v pretresljivo ihtenje, kaplje pa, ki jih rosi nebo na zemljo, so kakor solze... Zvonovi čutijo s človeškim srcem... veselo pojo, kadar se veseli človek, a tožijo ž njim, kadar mu žalost pretresa dušo...

Otožno done zvonovi... Tam doli v dolini pa se pomika dolga vrsta ljudi, a pred njimi nosijo štirje možje črno pregrnjeno krsto. Neposredno za krsto stopa mož štiridesetih let, poleg njega pa pet do šestletna deklica: soprog in hčerka one, ki jo neslo k večnemu počitku... Mrklo je lice možev. Trde so njegove stopinje. Iz njih se da sklepati, da je neupogljiva njegova volja. Žalosti ni znati na njegovem obrazu in suhe so njegove oči, kakor bi ne poznale solz. Dekletce poleg njega pa ihti, da bi se smililo neobčutnemu kamnu, in joka, kakor bi si dušo iz telesa izjokati hotelo, a od časa do časa vzklikne:

"Mamica, draga mamica moja!"

Žalostno done zvonovi v otožni jesenski dan, kakor bi čustvovali z ubogim detetom, ki je izgubilo svoje najdražje, svoje najljubše, in nebo se solzi, kakor bi imelo usmiljenje s siroto, ki je imela zdaj samo eno, edino željo, da bi jo še kdaj poljubovala, ji še kdaj božala lica, sladka mamica — željo, ki se ji ni mogla izpolniti nikoli, nikoli...

Sprevod je bil dospel na grič. Krsto so nesli najprej v cerkev, kjer se je brala črna maša ter opravile ob nji mrtvaške molitve. Nato pa so jo dvignili zopet ter šli z njo na mesto, kjer se je imela s truplom, ki ga je hranila, izročiti materi zemlji. Zamolklo se je glasila, molitev duhovnikov, v tem pa so vršili nosilci svoj posel. Položili so krsto na debele vrvi ter jo spustili v jamo, da se je začelo tisto votlo, pretresljivo bobnenje...

In nato so zagrmle nanjo prve grude... Dekletce je nekaj časa stalo in strmelo, kakor bi ne umelo, kaj se godi, potem pa zdrkne, kakor bi se bilo hipoma zavedlo, na kolena, dvigne proso roke kvišku ter vikne z obupnim glasom:

"Ne mame v jamo... ne mame v jamo!"

Glasno ihtenje se je začelo. Malokateri oči so ostale suhe. Samo grobarji so ostali trdi in neizprosni, zasipali so dalje krsto, ne meneč se za vzklike dekletove. In še nekdo je bil videti, kakor bi ne občutil ničesar: oče dekletov! Njegove oči so bile tudi zdaj suhe, v njegovem srcu se tudi zdaj ni ganilo, kakor bi vse to, kar se je vršilo, njega prav nič ne brigalo...

Jama je bila zasuta. Tam, kjer je malo prej zevala zemlja, je bil zdaj majhen hriček iz rjave prsti, a vrh njega lesen križec. Zvonovi so bili utihnili in množica se je začela razhajati. Mož rajnice se je le malo pomudil na novi gomili. Komaj so se bili ljudje razšli, je potegnil kvišku hčer, ki je omedlevala ob materinem grobu, ter se obrnil proti izhodu. A krenil ni za drugimi, temveč izbral si je ozko, stransko pot, dasi je bila daljša od navadne.

Štutil je nemara, kake misli imajo ljudje o njem, kako ga sodijo in obsojajo in izogibal se jim je. Bil bi res čul marsikako grenko sam o sebi. Govorili so dobro o rajni njegovi ženi, a še več so vedeli o njem slabega povedati.

"Ali ste ga videli", pripomni nekdo, "kako je stal in gledal tja preko nas, ko so mu pokladali ženo v grob? Prav nič mu ni bilo, vam rečem!"

"O nič, nič!" jih pritrdi več.

"Še čudno, da se smejal ni!"

"Čudno, res! Saj se mu je izpolnilo, česar si je želel! Bolj mu rajnica ni mogla ustreči, nego da se mu je umaknila! — Zdaj bode pač imel, po čemur je tako koprnel!"

"Nikdar je ni mogel trpeti, te svoje žene! Žalosten zakon je bil to!"

"Eh, žalosten, žalosten!" potrdi mož štiridesetih let ter pokima z glavo. "O tem bi vam jaz lahko marsikaj povedal! Jaj, kaj je vse počel z njo! Vi ne veste niti deseti del tega, kar sem jaz kot sosed na lastne oči videl! O to vam je bila duša, da nič takih, ta uboga Mlakačica! Kako voljno je vse prenašala!"

URADNIKI SLOV. NAR. DOMA V MAPLE HEIGHTS, O.

Predsednik Vincent Zimšek; Podpredsednik Andrew Režim; Tajnik Anton Gorenc, 5206 — Stanley Ave.; Blagajnik Frank Legan; Zapisnikar Louis Simončič. Nadzorni odbor: Martin Martinšek, Louis Kostelec, Anton Perušek. Direktorij: Joseph Legan, Ludvig Vrček, Mike Plute, Anton Blatnik, Joseph Thomas, John Hrovat, Andrew Hočvar, Frank Vrček. — Se je še vrše vsako tretjo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer na 5087 Stanley Ave. Kolektorja za Newburgh sta Anton Blatnik in Joseph Thomas; za Maple Heights, Louis Kostelec in Ludvig Vrček.

RIBJA PEČENKA IN PLES

v Grdinovi dvorani

V PETEK, 16. NOV. 1934

Igra Jack Zore godba

VEČERJA IN PLES 30c

Nikdar nikomur ni potožila in še celo zagovarjala je svojega moža, zagovarjala! Ne, take ženske še nisem videl! Kolikokrat me je prosila, da naj ne pripovedujem nikomur nič o tem, kar sem videl ali slišal! In res, molčal sem, ker je ona želela tako! Nikdar ne pozabim, kar sem doživel nekega večera. Bilo je predlanskim na sv. Matveža dan. Bil sem gnal voli na semenj, prodal dobro in zasedel smo se malo v gostilni. Prišedši domov, hočem iti pogledat še malo v hlev preden se vlečem. Kar začujem neko čudno hropenje in grgranje tam onkraj plota, ki dela mejo med mojim in Mlakačevim svetom. Stopim bližje, in kaj vidim? Na tleh leži ženska, a na prsih ji kleči možki ter jo davi in duši. Da bi razločil bolje, prižgem vžgalico in kdo je bil? No, vsaj sem itak vedel: Mlakač se je znašel zopet nad svojo ženo, nad to revico, ki smo jo ravnokar zagrebeli. Pomislite, ona tako slabotna, kakor je bila, pa ji poklekne na prsa tak hrust!..

"In kaj je bilo potem?"

"Kaj je bilo! Ustrašil se je svetlobe, skočil po koncu in pobegnil! Midva nisva bila nikdar prijatelja, spoznal me je in jo popihal še hitreje. Jaz pa se splazim čez plot ter vzdignem u-

Društvo Slovenski tovari sv. Evstahija je izvolilo sledeče uradnike za leto 1934: Anton Pevec, predsednik; Rudolf Ori, podpredsednik; Henry F. Kranz, 6102 St. Clair Ave., WEhenderson 1126, tajnik; Frank Lukin, 387 E. 163 St., blagajnik; Frank Praznik, zapisnikar; nadzorni odbor John Renko, Frank Lesar in Frank Petarič; Frank Petrič, zastopnik kluba društev S. N. Doma; John Renko, zastopnik konvencije S. N. Doma; Frank Lesar, zastopnik fare sv. Vida. Dr. Kern in dr. Skur, zdravnik.

Društvo zbora vse vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Grdinovi dvorani št. 3.

PRAV NIZKE CENE

za petek in soboto v Oswaldovih trgovinah

Galona olja, No. 77 — 77c
Samo ena galona vsakemu odjemalcu

25 funtov sladkorja — \$1.28

Purmanova moka,

24½ funtov — \$1.15

Slani krakerji, 2 funta — 17c

10 kant mleka — 55c

Grah, No. 2, dve kanti — 25c

Catsup, 14 oz. stek-

lenica, 2 za — 25c

Najboljši orehi, jedra — 45c

Fels Naptha milo,

10 kosov — 43c

Pripeljemo vam na dom.

Pokličite

Kenmore 1971

ali

Kenmore 1972

17205 Grovewood Ave.

731 E. 185 St.

Telečji Steak — 23c

Mali suhi želodci — 19c

Očiščeni piščanci — 23c

Meso za juho, 3 funte — 25c

Sveže klobase — 17c

Rižve in krvave

klobase, 3 za — 10c

Telečja pljuča in srca — 15c

Domače zelje, 3 funti — 10c

Parklji in vratne kosti — 5½c

Obisti in jetra — 8c

Oglejte si naša izložena okna. Se priporočam vsem cenjenim odjemalcem.

LOUIS OSWALD

božico. Posadim jo na kup žaganic, ki so bile zložene poleg ter počakam, da si opomore. Potem pa ji začnem prigovarjati, naj gre k nam ter naj pri nas prenoči. Ali prvo, kar je izpregovorila, je bilo: "Martin, ljubi Martin, lepo te prosim, nikomur ne pravi tega! Dovolj je že sramote nad našo hišo! Saj ni vsega sam kriv! Včasih tudi jaz katero zinam, ki bi jo bila bolj zamažala. Človek ne pomisli vselej, kakor bi moral. Razjezila sem ga bila nekaj brez potrebe..." Taka, vidite, je bila! Raje je sebe dolžila, kakor da bi bila čezenj kaj rekla! Sveta nebesa, da so še taka srca na svetu! Ne, tega nikdar ne pozabim:

(Dalje prihodnjik)

SEDMAK MOVING AND HAULING.

6506 St. Clair Ave.

HEnderson 1920

Se priporočam vsem Slovincem in Hrvatoma, da nas pokličete kadar se selite. Pripeljemo tudi premog. Zmerne cene, točna postrežba.

FORNEZE

popravimo ali pa postavimo nove. Delo izvršimo točno in zanesljivo po zmerni ceni

JERRY GLAVAČ

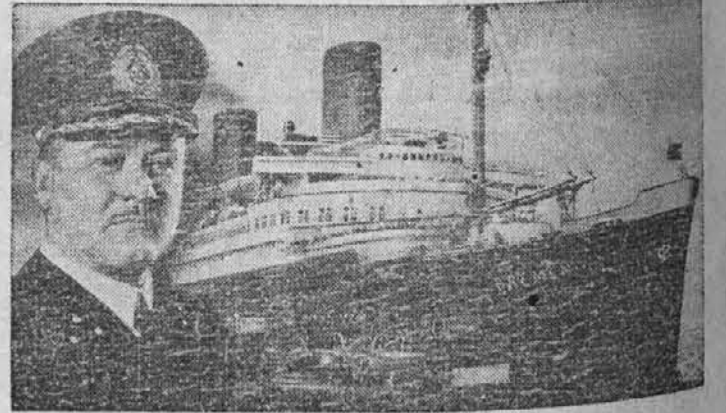
Sheet Metal Works and Roofing
1052 Addison Road. HE. 5779

PARNIK "BREMEN" NA SVOJI STOTI VOŽNJI

Ko je dospel dne 8. novembra parnik "BREMEN" v New York, je završil prvi del svoje stote vožnje.

V zadnjih petih letih je "BREMEN" prevozil 735,000 milj, kar pomeni toliko, kot da bi 34-krat obkrožil zemljo. Prevozil je 232.195 potnikov, 15.400 potniških kar ter 92.000 kubnih jardov ekspresnega tovora.

Meseca maja 1931 se je vozil na "BREMEN" tudi sedanji predsednik Združenih držav Franklin D. Roosevelt.

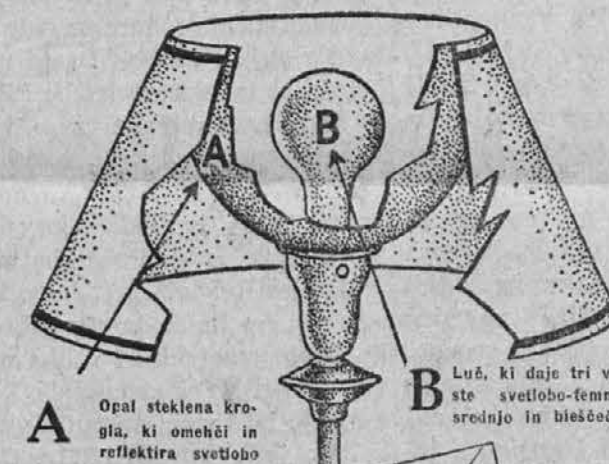

"Bremen" in njegov poveljnik commodore Ziegenbain

Parnik "Bremen" ima 51,565 ton, dolg je 938 čevljev, 98 čevljev širok ter ima dva velika dimnika, ki merita po 50 čevljev v premeru. Njegova prva vožnja iz Bremerhavena je bila dne 16. julija 1929. Prvi njegov rekord je bil 4 dni, 17 ur in 42 minut, ki ga je pa izboljšal na 4 dni, 15 ur in 48 minut. To velja za vožnjo od Cherbourga do Ambrose svetilnika.

Ta opis "BREMENA" bi pa ne bil popoln, če bi ne omenili njegovega poveljnika commodora Ziegenbaina. Rojen je bil 16. novembra 1874 v Celle, Nemčiji, ter se je podal na morje leta 1890. V službi je naglo napredoval ter je postal kapitan parnika "BERLIN". Nadzoroval je gradnjo "BREMENA" in slednjič postal njega poveljnik. Meseca decembra 1932 ga je North German Lloyd v priznanje njegovih zaslug imenoval za commodora svojega brodirja.

VI POTREBUJETE TO NOVO SIGHT - SAVING THREE-LIGHT SVETILKO

Vi potrebujete novo Three-light svetilko v vaši hiši, da si ohranite vaš vid, in vid članov vaše družine.

Nova Three-Light svetilka nudi svetlobo, ki obvaruje vid. Nudi tri vrste svetlobe—MRAČNO; SREDNJO ali MOČNO — iz ene luči. Vi rabite ono vrsto svetlobe ki je primerna za kar delate—vsled česar je nova Three-Light svetilka ekonomična in pripravna.

Ko poslušate radio, ali se pomenkujete, obrnite 'switch' na MRAČNO za prijetno, udobno in dekorativno razsvetljavo.

Ko igrate na karte, nudi SREDNJA vrsta dovolj svetlobe za eno mizo. Za dve ali tri mize, rabite MOČNO svetlobo.

Ko čitate, šivate ali delate drugo natančno delo, rabite MOČNO svetlobo.

Čez dan ko svetilka ne gori kot tur di zvečer ko gori ena ali druga vrsta svetlobe je ta nova Three-Light svetilka krasna.

Oglejte si to novo THREE-LIGHT svetilko v trgovinah ali na

Science of Seeing razstavi

THE ELECTRICAL LEAGUE

BUILDERS EXCHANGE BUILDING • 18th FLOOR • PROSPECT NEAR ONTARIO
ADMISSION FREE • NOTHING FOR SALE • OPEN WEEKDAYS 9 TO 5

ELECTRIC RATES IN CLEVELAND LOWEST IN HISTORY

VABILO NA

opereto "Darinka"

katero priredi

S. P. P. S. društvo "CVET"

V NEDELJO, 18. NOV. 1934

v Slov. Del. Dvorani, 10814 Prince Ave.

Začetek točno ob 3. uri popoldne. Med dejanji in za ples igra godba "Beacons Melody Pilots"

Občinstvo je vljudno vabljenno, da nas poseti.

ODBOR.